

Hürriyet yazarlarından Şükrü Kızılot, bugünkü yazısında, Türkiye'nin ürettiği benzinin yarısını tüketemediğini, buna bağlı olarak açıkladığı verilere göre, tüketemediği benzini 3'te 1 fiyatına yurtdışına sattığını yazdı. İşte Kızılot'un yazısı:

“Litresi 143 kuruşa, 2.5 milyon ton benzin sattık”

Türkiye, ürettiği benzinin yarısını tüketemeyince, 3'te 1 fiyatına yurtdışına satıyor. Yani Türkiye'de pompa fiyatı şu anda litresi 460 kuruş olan benzin, yurtdışına litresi 143 kuruşa satılıyor. 10 ayda 2.5 milyon ton benzin 2 milyar dolara dışarı satıldı.

Türkiye'nin yurtdışından benzin ithal etmediğini aksine yurt dışına benzin sattığını biliyor musunuz?

Ne zamandan beri? diye soranlar için açıklayalım; yıllardan beri.

Türkiye, ürettiği benzinin yarısını tüketemiyor. Tüketemeyince, Türkiye'de satılanın üçte biri fiyata hatta daha aşağısına, yurt dışına (örneğin Mısır'a) satıyor.

2012'de 143 kuruşa sattık

Türkiye'de pompa fiyatı şu anda litresi 460 kuruş olan benzin, yurt dışına litresi ortalama 80 cente yani 143 kuruşa satıldı. 2012 yılının Ocak- Eylül döneminde, 1 milyon 908 bin 310 ton (yani 2 milyon 527 bin litre 95 oktan benzin, 2 milyar 21 milyon 942 bin dolara, yurt dışına satıldı) Yani, litresi 1,43 liraya benzin ihraç edildi.

Bu 2012 yılının dokuz aylık rakamları. Yol sonunda iki milyon tonu da aşacak. Bu arada 1 litre benzinin ortalama 0,755 kg olduğunu da belirtelim. 2011 yılında da Türkiye 2 milyon 414 bin 872 ton benzin ihraç etti.

2010 ve 2009 yıllarında yaklaşık ikişer milyon ton benzin ihraç ettik. İhraç fiyatı ise o yıllarda Türkiye'deki satış fiyatının üçte birinden biraz düşük bir fiyata. Fuel Oil'de ihraç ediyoruz. Türkiye sadece benzin değil, ürettiği fuel-oili de tüketemiyor. Türkiye'de üretilen fuel-oilin yarısından fazlasını yurt dışına satıyoruz.

Merak edenler için açıklayalım; 2011 yılında 2 milyon 147 bin ton fuel-oil yine düşük fiyatla ihraç ettik. Niçin ihraç ediyoruz?

Türkiye yurt dışından “ham petrol” ithal ediyor. Ham petrol rafineride işleme tabi tutulduğunda, belli oranlarda motorin, benzin, fuel-oil, LPG vb. ürünler elde ediliyor.

İthal edilen ham petrolden; yüzde 33,4 motorin, yüzde 20.4 benzin elde ediliyor. Türkiye'de motorine olan talep ise benzine olan talebin yaklaşık yedi katı.

10 yıllık fotoğraf

2003 yılında yedi milyon 720 bin olan taşıt sayısı, 2012 Eylül ayında 16 milyon 825 bine yükselmiş. Otomobil sayısı da aynı dönemde dört milyon 700 binden, sekiz milyon 515 bine yükselmiş. Buna göre; son on yılda taşıt sayısı yüzde 118, otomobil sayısı da yüzde 81 artmış.

Taşıt sayısı artmış ama 2003 yılında üç milyon 900 bin ton olan benzin tüketimi, 2011 sonunda 2.6 milyon tona yani yüzde 33 gerilemiş.

2003 yılında 11,5 milyon ton olan motorin tüketimi, 2011 yılı sonunda yüzde 51 artarak 17.4 milyon tona ulaşmış.

2003 yılında iki milyon m3 ton otopaz tüketimi, 2011 yılı sonunda yüzde 135 artarak 4.7 milyon tona ulaşmış.

Görüldüğü gibi, motorlu kara taşıtlarında benzin kullanımından uzaklaşılırken, motorin ve otopaz kullanımına yönelme olmuş.

Motorin talebini karşılamak için ham petrol ithal ediyoruz. Ham petrolden elde edilen benzini tüketemediğimiz için de yaklaşık yarısını, yurt dışına ortalama 143 kuruşa ihraç ediyoruz.

Ciddi bir sorun

İthal ettiğimiz ham petrol, rafineride işlendiğinde belli oranda benzin, motorin, fuel-oil vs. elde ediliyor.

Bu aşamada, Türkiye'de ham petrolden zorunlu olarak üretilen benzinin yarısı tüketilemiyor. Böyle olunca, Türkiye tüketemediği benzini yurt dışına ortalama 1,43 TL civarında ihraç ediyor!

Daha açık bir anlatımla, benzin Türkiye'de yaşayanlara 4,60 TL'ye, yurt dışına ise 1,43 TL'ye satılıyor!

Oysa, motorinin satış fiyatı yükseltilmeden, benzinin satış fiyatının, yaklaşık yüzde 60'ını oluşturan vergileri indirmek suretiyle düşürülse, örneğin dört TL ya da 3,90 TL olsa, belli bir süreçte benzin tüketimi artar. Dışarıya daha az benzin satılır. Yurt dışına 1,43 TL'ye satılan benzin, yurt içinde 3,90 TL'ye satılırsa, devlet milyarlarca lira ek gelir elde eder. Yurt dışından ham petrol ithalatı azalır ve daha az dövizimiz dışarı çıkar. Cari açık da azalır.